

Raadsvoorstel

Onderwerp	Actualisatie Treasurystatuut
Datum collegebesluit	27 oktober 2020
Zaaknummer	88883
Portefeuillehouder	H.J. Scholten
Medewerker	

Voorstel

Akkoord gaan met de voorgestelde wijzigingen/aanvullingen in het Treasurystatuut en het geactualiseerde Treasurystatuut vaststellen.

Argumenten

Opmerking vooraf: De in het Treasurystatuut voorgestelde aanvullingen (nieuwe beleidskaders) zijn bedoeld om lening- en garantieaanvragen uniformer, transparanter en sneller te behandelen en te beoordelen. Het Treasurybeleid (doelstellingen, risicobeheer etc.) is dus niet gewijzigd, enkel aangevuld.

Op het snijvlak van de publieke en private sector leveren talrijke organisaties belangrijke maatschappelijke diensten op het gebied van zorg, onderwijs, sport, sociale woningbouw, (groene)energie en infrastructuur. Zij dragen zorg voor diverse publieke belangen. Een gemeente kan deze organisaties financieel ondersteunen door investerings- en exploitatiesubsidies. Ook kunnen instellingen een lening- of garantstellingsverzoek doen. Hoewel het verstrekken en garanderen van geldleningen geen primaire taak van de gemeente is, biedt de Nederlandse wet- en regelgeving wel de mogelijkheid om van dit instrument gebruik te maken. Gelet op artikel 2 en 2a van de Wet Financiering Decentrale Overheden en artikel 3.2 van het Treasurystatuut, kunnen gemeenten leningen en garanties verstrekken aan organisaties die het publiek belang dienen.

Wat als publiek belang wordt gezien is niet in de wet Fido vastgelegd; ook lokaal is hier weinig over vastgelegd. Hierdoor ontbreekt een eenduidig en duidelijk beleidskader waarbinnen nieuwe aanvragen uniform en onderbouwd op basis van bepaalde criteria kunnen worden beoordeeld. Het is goed hier een onderscheid te maken tussen het maatschappelijk- en publiek belang. De (lagere) overheid grijpt regelmatig in de maatschappij in. Niet alles wat van maatschappelijk belang is dient echter door de overheid aan te worden gepakt. Zo wordt het hebben van voldoende voedsel tegen een acceptabele prijs gezien als maatschappelijk belang. Echter zal de overheid geen staatsbakkerij beginnen; de markt dient het maatschappelijk belang hier prima door tegen een acceptabele prijs in brood te voorzien. Een maatschappelijk belang wordt pas een publiek belang als de markt niet in staat is het maatschappelijk belang te borgen en dit tegen een acceptabele prijs aan te bieden. Hieruit voortvloeiend komt het huidige, terughoudende kader (Treasurystatuut en Wet Fido) wat betreft het verstrekken van leningen en garanties waarbij het vertrekpunt is dat de gemeente geen bancaire instelling is.

Vanuit financieel oogpunt wil de gemeente haar risico's zoveel mogelijk beperken en voert zij een risicomijdend (treasury)beleid (art. 3.1 & 3.2 Treasurystatuut). De gemeente wil daarom terughoudend zijn met het verstrekken van garanties en leningen en houdt hierbij vast aan haar standpunt dat het verstrekken en garanderen van leningen géén primaire taak van de gemeente is. De gemeente Hof van Twente is tenslotte geen financiële instelling en heeft kredietverstrekking niet als primair doel. Wanneer partijen echter initiatieven ontplooiën die het publiek belang dienen en die zonder gemeentesteun niet van de grond komen, een verzoek aan de gemeente doen tot het verstrekken of garanderen van een lening, is de gemeente bereid dit in behandeling te nemen.

Het door de gemeente verstrekken of garanderen van leningen blijft iets uitzonderlijks. Daarom is in het Treasurystatuut vastgelegd dat een te verstrekken lening of garantie eerst langs de gemeenteraad moet. De gemeenteraad onderschrijft dat de uit te voeren activiteit het publiek belang dient en wijst de partij aan in de zin van het Treasurystatuut en de wet Fido. Vervolgens is het college van B&W bevoegd de lening/garantie daadwerkelijk te verstrekken. Mocht dezelfde partij in de toekomst een nieuw garantieverzoek indienen, dan zal ook dit weer langs de gemeenteraad moeten; de gemeenteraad moet opnieuw onderschrijven dat de uit te voeren activiteit het publiek belang dient.

Nu we zien dat de afgelopen jaren, mede ingegeven door de extreem lage rente, meer en meer verzoeken worden gedaan bij de gemeente om een lening te verstrekken of een garantie af te geven, is het tijd duidelijker en scherper kaders te stellen waaraan aanvragen getoetst kunnen worden. De te formuleren kaders gaan niet zozeer over wat wel en niet als publiek belang wordt gezien (dit is wat ons betreft niet in een limitatief lijstje te clusteren, maar zal per aanvraag beoordeeld moeten worden), maar meer over welke criteria/voorwaarden we stellen aan het verstrekken/garanderen van leningen om de (in)directe financiële risico's van de gemeente Hof van Twente te minimaliseren en een beter onderbouwde afweging te maken welke aanvragen we wel/niet behandelen en, in een later stadium, honoreren dan wel afwijzen. Kortom, de nieuw geformuleerde beleidskaders (punt 7. "Voorwaarden en criteria beoordelen aanvragen" in het Treasurystatuut 2020) maken het mogelijk om aanvragen uniformer, transparanter en sneller te behandelen en beoordelen. Tevens is een aantal actualisaties doorgevoerd (functiebenamingen en wettelijke ontwikkelingen).

Tot slot: doordacht en zorgvuldig geformuleerd beleid voor het verstrekken en garanderen van geldleningen kan nieuwe mogelijkheden creëren voor de verwezenlijking van gemeentelijke beleidsdoelen en in sommige gevallen in de plaats komen van investeringssubsidies.

Risico's

Geen. Dit nieuw geformuleerde beleid is juist bedoeld om de (financiële) risico's voor de gemeente verder te beperken.

Alternatieven

Het geactualiseerde Treasurystatuut niet vaststellen. Hierdoor blijft er ambtelijk een duidelijk kader ontbreken waaraan lening- en garantieaanvragen kunnen worden getoetst.

Vervolg

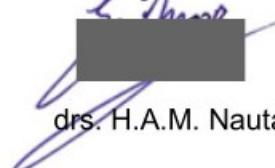
Als het Treasurystatuut wordt vastgesteld zal deze op 1 januari 2021 in werking treden.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris,

drs. D. Lacroix

de burgemeester,

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM